

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

BM Engelli Haklarına İlişkin Sözleşmenin imzalanmasının 11. yılı geride bırakılırken Türkiye'de engellilere yönelik sözleşmenin genel ilkelerinin gereği olan; fırsat eşitliği engelliler için sağlanamamış, engellilere yönelik sistematik ayrımcılık önlenememiş, engellilerin tüm yaşam alanlarına tam ve etkin katılımı için gerekli koşullar oluşturulamamıştır. Yine engelliler arasında da kadın-erkek eşitliği tam olarak sağlanmadığı gibi; engelli çocukların her açıdan tüm risklere karşı korunması için gerekli mekanizmalar kurulamamış ve insanlık onuru ve bireysel özerklik ilkesinin gereği yerine getirilememiştir.

Türkiye'de engellilerin sayılarına ilişkin birçok başlıkta veri ya hiç yoktur ya da güncel veri yoktur. Engellilere ilişkin “insan hakları yaklaşımının” yerleşik olmaması, bütüncül bir bakış açısı ve politika ile meselenin ele alınmaması; geleneksel olumsuz yaklaşımları, salt tıbbi yaklaşımları egemen kılmaktadır. Engellilerin hakları insan hakları mücadelesinin bir bileşeni olarak görülmeli ve engellilere yönelik kamusal hizmetler sosyal devlet olmanın gereği olarak derhal yerine getirilmelidir.

BM Engelli Hakları Sözleşmesi 28. maddesi engelliler için “Yeterli Yaşam Standardı Sosyal Korunmanın” sağlanmasını devletlerin yükümlülükleri arasında saymıştır. Bu kapsamda barınma ve toplu konut uygulamalarından yararlanma hakkı düzenlenmiştir. Devletlerin hem kamu hizmetleri sunumunu hem de bu alanda istatistik üretilmesini taahhüt ettikleri de bilinmektedir.

Bu bağlamda:

- 1) Bakanlığınız görev alanında olan tüm yerleşke ve binalar (konsolosluk ve elçilikler dahil) tüm engel gruplarının erişilebilirliğine uygun mudur?
- 2) Bakanlığınızın internet sitesi ve e-devlet uygulamaları kaç yıl içerisinde engelliler için de “e-erişilebilir” olacaktır?
- 3) Erişilebilirlik için uygun olmayan mekan ve alanlar (WC, Merdiven, Asansör, Yol ve Geçitler, Otoparklar, Ulaşım Servisleri ve diğer ilgili yerler) hangi süre içerisinde erişilebilir hale getirilecektir?

45477

- 4) Bakanlığınız bünyesinde kaç işaret dili tercümanı istihdam edilmektedir? Hangi illerde işaret dili tercümanı istihdam edilmektedir?
- 5) Bakanlığınız kapsamında yasal istihdam kotası doluluk oranı nedir? Yasal olarak doldurulması zorunlu olan kotanın doldurulmama gerekçeleri nelerdir?
- 6) Bakanlığınız kapsamında şube müdürü ve üzeri kadrolarda kaç engelli istihdam edilmektedir?
- 7) Bakanlığınız görev kapsamındaki mevzuatın işaret dili ve Braille ile yaygınlaştırılması çalışmalarını planlıyor musunuz?
- 8) 2016-2021 yılları arasında Türkiye'nin Suriye'deki savaşta desteklediği gruplardan savaşta çatışmalar nedeniyle engelli kalan kişi sayısı kaçtır? Bu kişilere hangi destek ve rehabilitasyon hizmetleri verilmektedir?
- 9) 2020-2021 yıllarında Türkiye'nin Libya'daki savaşta desteklediği gruplardan savaşta çatışmalar nedeniyle engelli kalan kişi sayısı kaçtır? Bu kişilere hangi destek ve rehabilitasyon hizmetleri verilmektedir?
- 10) Son 10 yıl içerisinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nce engellilere yönelik işlenen suçlar ve ayrımcılık nedeniyle Türkiye hakkında verilen karar sayısı kaçtır?